

ТӨВ АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

ТӨСВИЙН ШУУД ЗАХИРАГЧ

АУДИТЫН КОД: ТӨА-2024/252/НА-СТА-ТШЗ

ТӨВ АЙМГИЙН ӨНДӨРШИРЭЭТ СУМЫН ЕРӨНХИЙ БОЛОВСРОЛЫН
СУРГУУЛИЙН ТӨСВИЙН 2023 ОНЫ САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН,
ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛД ХИЙСЭН АУДИТЫН ХУРААНГУЙ ТАЙЛАН

Зуунмод 2024 он

Аудитын газрын дарга, тэргүүлэх аудитор Ц.Хишигжаргал

Утас: 70272582 Цахим хаяг: khishigjargalts@audit.gov.mn

Аудитын менежер О.Амаржаргал

Утас: 70273463 Цахим хаяг: amarjargalo@audit.gov.mn

Аудитыг гэрээгээр гүйцэтгэсэн: "Голден пейж Аудит" ХХК Гүйцэтгэх захирал: С.Оюунгэрэл

Утас: 99170900 Цахим хаяг: info@goldenpageaudit.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг
дараах хаягаар авна уу. Цахим хаяг: www.audit.mn

**ТӨВ АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР**

41100, Төв аймаг, Зуунмод сум
Утас: 70272582, Цахим ирүүлнэ: tuv@audit.gov.mn
Цахим хаяг: www.audit.mn

2024.02.25 № 4/25
танай _____ -ны № _____ -т

**ТӨВ АЙМГИЙН ӨНДӨРШИРЭЭТ
СУМЫН ЕРӨНХИЙ БОЛОВСРОЛЫН
СУРГУУЛИЙН ЗАХИРАЛ
Г.ЦЭЦЭГМАА ТАНАА**

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Төв аймгийн Өндөрширээт сумын Ерөнхий боловсролын сургуулийн 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Өндөрширээт сумын Ерөнхий боловсролын сургуулийн 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Монгол Улсын Засгийн газрын 2022 оны 91 дүгээр тогтоолоор хувьсах зардлын дундаж нормативаар төсөв хуваарилах, санхүүжүүлэх болсноор жилийн эцэст зарцуулагдаагүй мөнгөн хөрөнгийг дараагийн жилд зарцуулахаар заасантай холбоотой мөнгөн хөрөнгийн данс 83,132.6 мянган төгрөгийн үлдэгдэлтэй байна.

Байгууллагын удирдлага нь санхүүгийн тайлангаа бэлтгэхдээ нягтлан бодох бүртгэлийн тасралтгүй байх зарчмыг ашигласан байна.

Аудитын гол асуудал

Аудитыг гүйцэтгэхэд аудитын хамрах хүрээний хязгаарлалт хийх шаардлагагүй болон хангалттай, зохистой нотолгоог олж авах боломжгүй нөхцөл үүсээгүй тул бидний олж авсан нотолгоо нь аудитын дүгнэлтийн суурь болоход хүрэлцээтэй, зохистой гэж үзлээ.

019020116

Бусад асуудлын хэсэг

Төв аймгийн Боловсрол шинжлэх ухааны газрын даргаар батлуулсан гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөнд 12 зорилтын хүрээнд 34 арга хэмжээг хэрэгжүүлэхээр төлөвлөж, 77,05 хувийн гүйцэтгэлтэй байна.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА,
ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Ц.ХИШИГЖАРГАЛ

2. АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ**2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан**

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	<u>100,996,026.97</u>	<u>158,471,482.34</u>
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	34,280,656.57	83,132,668.64
312	Банкинд байгаа бэлэн мөнгө	34,280,656.57	83,132,668.64
3121	Төгрөг	34,280,656.57	83,132,668.64
31211	Төрийн сангийн харилцах	34,280,656.57	83,132,668.64
33	АВЛАГА	413,088.70	00.00
336	Зээлийн авлага	413,088.70	00.00
3362	Гадаад зээлээс дамжуулан зээлдүүлсэн зээлийн авлага	413,088.70	00.00
33621	Засгийн газрын байгууллага, бусад шатны төсөвт олгосон	413,088.70	00.00
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	66,302,281.70	75,338,813.70
351	Түүхий эд материал	46,751,437.17	54,725,337.17
35110	Тусгай зориулалттай материал	46,142,437.17	52,913,337.17
35130	Эм боох материал	609,000.00	1,812,000.00
354	Хангамжийн материал	19,550,844.53	20,613,476.53
35410	Бичиг хэргийн материал	5,289,833.60	5,821,133.60
35420	Аж ахуйн материал	13,366,653.93	13,712,553.93
35440	Түлш, шатах тослох материал	480.00	480.00
35450	Барилгын засварын материал	750,000.00	750,000.00
35460	Хүнсний материал	143,877.00	329,309.00
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	<u>2,125,009,525.05</u>	<u>2,102,729,275.75</u>
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	2,125,009,525.05	2,102,729,275.75
392	Биет хөрөнгө	2,086,761,025.05	2,064,525,775.75
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	2,095,714,500.00	2,095,714,500.00
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	-156,539,622.13	-192,469,873.93
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	94,360,108.00	120,834,835.00
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	-51,944,278.52	-58,298,966.00
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	80,371,997.85	85,651,997.85
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	-40,308,364.89	-47,589,703.83
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	52,486,645.00	52,486,645.00
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	-2,445,359.11	-8,373,090.29
39217	Ном	15,065,398.85	16,569,431.95
393	Биет бус хөрөнгө	38,248,500.00	38,203,500.00
39301	Програм хангамж	450,000.00	450,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	-157,500.00	-202,500.00
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	37,956,000.00	37,956,000.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	<u>2,226,005,552.02</u>	<u>2,261,200,758.09</u>
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	<u>12,003.68</u>	<u>96,916.02</u>
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	12,003.68	96,916.02
413	Өглөг	12,003.68	96,916.02
41310	Ажилчидтай холбогдсон өглөг	12,003.68	96,916.02

5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	2,225,993,548.34	2,261,103,842.07
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	2,225,993,548.34	2,261,103,842.07
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	549,972,686.96	549,972,686.96
51101	Өмч: - төрийн	549,972,686.96	549,972,686.96
512	Хуримтлагдсан үр дүн	898,293,280.33	933,403,574.06
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	898,293,280.33	898,293,280.33
51220	Тайлант үеийн үр дүн	00.00	35,110,293.73
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	777,727,581.05	777,727,581.05
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	2,226,005,552.02	2,261,200,758.09

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	3,191,434,947.10	1,099,386,408.10
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	2,241,882,247.10	27,977,608.10
120	Нийтлэг татварын бус орлого	2,241,882,247.10	27,977,608.10
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	2,241,882,247.10	24,577,408.10
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	913,600.00	150,648.00
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	2,240,968,647.10	24,426,760.10
120009	Бусад орлого	00.00	3,400,200.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	295,819,700.00	1,071,408,800.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	00.00	823,252,400.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	00.00	823,252,400.00
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	653,733,000.00	00.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	46,131,600.00	00.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	46,131,600.00	00.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	249,688,100.00	248,156,400.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	249,688,100.00	248,156,400.00
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	959,089,427.65	1,064,276,114.37
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	959,089,427.65	1,064,276,114.37
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	879,591,746.89	1,037,910,842.69
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	474,138,637.13	566,116,156.49
210101	Үндсэн цалин	401,604,848.51	410,647,394.78
210102	Нэмэгдэл	65,404,517.45	132,756,075.70
210104	Урамшуулал	7,129,271.17	22,712,686.01
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	59,932,875.12	72,142,884.68
210201	Тэтгэврийн даатгал	41,302,165.30	49,856,376.81
210202	Тэтгэмжийн даатгал	4,806,009.10	5,758,329.81
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	3,817,927.16	4,553,863.81
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	908,073.57	1,085,658.96
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	9,098,700.00	10,888,655.29

2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	191,899,025.00	249,808,573.49
210301	Гэрэл, цахилгаан	9,160,793.00	11,429,498.44
210302	Түлш, халаалт	180,538,232.00	236,202,075.05
210303	Цэвэр, бохир ус	2,200,000.00	2,177,000.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	2,001,042.36	00.00
210401	Бичиг хэрэг	684,693.36	00.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	1,316,349.00	00.00
2105	Нормативт зардал	58,623,752.20	64,511,538.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	216,534.00	00.00
210502	Хоол, хүнс	55,171,423.00	64,511,538.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	3,235,795.20	00.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	2,436,000.00	1,000,000.00
210604	Урсгал засвар	2,436,000.00	1,000,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	2,530,000.00	4,304,800.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	2,530,000.00	4,304,800.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	88,030,415.08	80,026,890.03
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	10,242,750.00	18,595,216.63
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	6,235,265.00	5,892,664.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	71,552,400.08	55,539,009.40
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	79,497,680.76	26,365,271.68
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	72,067,150.00	25,921,600.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	25,935,550.00	25,921,600.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	30,133,600.00	00.00
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	15,998,000.00	00.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	7,430,530.76	443,671.68
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	7,430,530.76	443,671.68
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	<u>2,232,345,519.45</u>	<u>35,110,293.73</u>
225	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	5,203,620.31	00.00
225001	Үндсэн хөрөнгө худалдсаны гарз	5,203,620.31	00.00
4	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)	-5,203,620.31	00.00
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	<u>2,227,141,899.14</u>	<u>35,110,293.73</u>

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	<u>950,466,300.00</u>	<u>1,074,959,648.00</u>

12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	913,600.00	3,550,848.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	913,600.00	3,550,848.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	913,600.00	150,648.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	913,600.00	150,648.00
120009	Бусад орлого	00.00	3,400,200.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	949,552,700.00	1,071,408,800.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	00.00	823,252,400.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	00.00	823,252,400.00
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	653,733,000.00	00.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	46,131,600.00	00.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	46,131,600.00	00.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	249,688,100.00	248,156,400.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	249,688,100.00	248,156,400.00
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	898,194,643.43	1,026,107,635.93
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	898,194,643.43	1,026,107,635.93
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	818,564,512.67	999,612,164.25
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	474,551,725.91	565,703,067.79
210101	Үндсэн цалин	343,324,457.97	409,166,512.05
210102	Нэмэгдэл	107,685,708.27	134,327,470.96
210104	Урамшуулал	23,541,559.67	22,209,084.78
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	59,920,871.36	72,057,972.34
210201	Тэтгэврийн даатгал	41,239,569.91	49,531,762.31
210202	Тэтгэмжийн даатгал	4,834,407.26	5,765,841.98
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	3,823,845.67	4,550,121.22
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	909,552.99	1,102,623.17
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	9,113,495.53	11,107,623.66
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	191,899,025.00	246,712,728.32
210301	Гэрэл, цахилгаан	9,160,793.00	8,333,653.27
210302	Түлш, халаалт	180,538,232.00	236,202,075.05
210303	Цэвэр, бохир ус	2,200,000.00	2,177,000.00
2105	Нормативт зардал	55,770,375.40	64,486,770.00
210502	Хоол, хүнс	55,770,375.40	64,486,770.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	13,996,000.00	1,000,000.00
210604	Урсгал засвар	13,996,000.00	1,000,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	2,530,000.00	4,836,100.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	00.00	531,300.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	2,530,000.00	4,304,800.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	19,896,515.00	44,815,525.80
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	12,999,800.00	38,344,861.80
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	6,896,715.00	6,470,664.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	79,630,130.76	26,495,471.68
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	72,199,600.00	26,051,800.00

213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	26,068,000.00	26,051,800.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	30,133,600.00	00.00
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	15,998,000.00	00.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	7,430,530.76	443,671.68
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	7,430,530.76	443,671.68
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	<u>52,271,656.57</u>	<u>48,852,012.07</u>
5	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)	17,991,000.00	00.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	17,991,000.00	00.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	17,991,000.00	00.00
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	17,991,000.00	00.00
6	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)	<u>-17,991,000.00</u>	<u>00.00</u>
8	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)	34,280,656.57	48,852,012.07
9	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	00.00	34,280,656.57
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	34,280,656.57	83,132,668.64

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
C01	2022 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	549,972,686.96	778,096,917.25	898,293,280.33	2,226,362,884.54
C08	2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	549,972,686.96	778,096,917.25	898,293,280.33	2,226,362,884.54
D01	2023 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	549,972,686.96	778,096,917.25	898,293,280.33	2,226,362,884.54
D02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	00.00	00.00	00.00	00.00
D03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	549,972,686.96	778,096,917.25	898,293,280.33	2,226,362,884.54
D05	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт, бууралт	00.00	00.00	00.00	00.00
D08	Тайлант үеийн үр дүн	00.00	00.00	35,553,965.41	35,553,965.41
D09	2023 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	549,972,686.96	778,096,917.25	933,847,245.74	2,261,916,849.95

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

	Үзүүлэлт	Тайлант оны	Зөрүү	Хувь
--	----------	-------------	-------	------

Эдийн засгийн ангилал		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл		
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	866,291,400.00	777,951,235.93	88,340,164.07	89.80
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	866,291,400.00	777,951,235.93	88,340,164.07	89.80
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	832,532,300.00	751,899,435.93	80,632,864.07	90.31
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	626,365,500.00	565,703,067.79	60,662,432.21	90.32
210101	Үндсэн цалин	434,105,900.00	409,166,512.05	24,939,387.95	94.25
210102	Нэмэгдэл	170,477,800.00	134,327,470.96	36,150,329.04	78.79
210104	Урамшуулал	21,781,800.00	22,209,084.78	(427,284.78)	101.96
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	78,295,500.00	72,057,972.34	6,237,527.66	92.03
210201	Тэтгэврийн даатгал	53,241,000.00	49,531,762.31	3,709,237.69	93.03
210202	Тэтгэмжийн даатгал	6,263,700.00	5,765,841.98	497,858.02	92.05
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	5,010,800.00	4,550,121.22	460,678.78	90.81
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,252,700.00	1,102,623.17	150,076.83	88.02
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	12,527,300.00	11,107,623.66	1,419,676.34	88.67
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	3,400,200.00	-	3,400,200.00	-
210301	Гэрэл, цахилгаан	3,400,200.00	-	3,400,200.00	-
2105	Нормативт зардал	72,488,100.00	64,486,770.00	8,001,330.00	88.96
210502	Хоол, хүнс	72,488,100.00	64,486,770.00	8,001,330.00	88.96
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	7,063,400.00	4,836,100.00	2,227,300.00	68.47
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	2,740,800.00	531,300.00	2,209,500.00	19.38
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	4,322,600.00	4,304,800.00	17,800.00	99.59
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	44,919,600.00	44,815,525.80	104,074.20	99.77
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	38,435,700.00	38,344,861.80	90,838.20	99.76
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	6,483,900.00	6,470,664.00	13,236.00	99.80
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	33,759,100.00	26,051,800.00	7,707,300.00	77.17
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	33,759,100.00	26,051,800.00	7,707,300.00	77.17
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	33,759,100.00	26,051,800.00	7,707,300.00	77.17
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	852,380,100.00	823,403,048.00	28,977,052.00	96.60
1310	УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	850,552,900.00	823,252,400.00	27,300,500.00	96.79
131001	Улсын төсвөөс санхүүжих	850,552,900.00	823,252,400.00	27,300,500.00	96.79
120004	ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС	1,827,200.00	150,648.00	1,676,552.00	8.24
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	1,827,200.00	-	1,827,200.00	-
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	-	150,648.00	(150,648.00)	-
4	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	-	34,280,656.57	(34,280,656.57)	-
5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	-	34,280,656.57	(34,280,656.57)	-
62	АЖИЛЛАГСДЫН ТОО	38.00	38.00	-	100.00
620001	Удирдах ажилтан	1.00	1.00	-	100.00
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	24.00	24.00	-	100.00

620003	Үйлчлэх ажилтан	13.00	13.00	-	100.00
--------	-----------------	-------	-------	---	--------

3. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА

АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар нийт 33,596.0 мянган төгрөгийн 2 зөрчил илэрснээс, 14.5 мянган төгрөгийн зөрчлийг арилгах албан шаардлага, дахин давтахгүй байх 33,581.5 мянган төгрөгийн 1 зөвлөмж хүргүүлээ.

5.2 Албан шаардлага

1. Татварын цахим тайлангийн системээр газрын төлбөр 14.5 мянган төгрөгийн татвар төлөөгүй өглөгтэй байгаа нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.8. "төсвийг зохистой удирдаж авлага, өр төлбөр үүсгэхгүй байх" гэсэн заалтыг хэрэгжүүлэн ажиллах, аудитын батламж мэдэгдлийн оршин байх "Санхүүгийн тайлангийн дуусгавар болсон өдөр хөрөнгө /авлага/, өр төлбөр тухайн аж ахуйн нэгж байгууллагад бодитой оршин байх", эрх ба үүрэг "Санхүүгийн тайлангийн дуусгавар болсон өдөр хөрөнгө /авлага/, өглөг уг аж ахуй нэгж байгууллагад хамааралтай, эзэмших, бүртгэх эрхтэй, өр төлбөрийг төлөх үүрэгтэй байх" гэсэн батламж мэдэгдэл, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.2.5-д "дансны өглөг, авлага ба төлбөрийн тооцоог хянах, ажил, гүйлгээг гарахаас нь өмнө хянан, баталгаажуулах" гэж заасантай нийцэхгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь. Хууль тогтоомж, зөрчсөн алдаа, зөрчлийг таслан зогсоож, давтан гаргахгүй байх албан шаардлага хүргүүлэв.

5.3 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дарааллаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

1. Мөнгөн хөрөнгийн данстай холбоотой асуудал

Илрүүлэлт: Мөнгөн хөрөнгийн түүврээр үйл ажиллагааны зарцуулалт гаргах, бараа түүхий эд, материал худалдан авахдаа анхан шатны цахим баримт 33,581.5 мянган төгрөгөөр дутуу бүртгэсэн байгаа Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 13 дугаар зүйлийн Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 13.7. "Анхан шатны баримтын бүрдэлгүй ажил, гүйлгээг бүртгэх, санхүүгийн тайланд тусгахыг хориглоно", Сангийн сайдын 2017 оны 347 тоот тушаалаар батлагдсан "Өмчийн бүх хэлбэрийн аж ахуйн нэгж, байгууллагад нийтлэг хэрэглэгдэх анхан шатны бүртгэлийн маягтыг нөхөх заавар"-ын 6.5. Төлбөрийн баримт "Төлбөрийн баримт нь бараа, ажил, үйлчилгээний төлбөр, тооцоо хийгдсэнийг нотлох анхан шатны цаасан болон цахим баримт юм. Төлбөрийн баримтад борлуулагч, худалдан авагчийг таних тэмдэг, татвар төлөгчийн дугаар, төлбөр тооцоо хийгдсэн он, сар, өдөр, бараа, ажил, үйлчилгээний нэр, код, тоо хэмжээ, үнэ, татварын дүнг тусгана. Төлбөрийн баримтыг цахим гарын үсэг эсхүл тусгай нууцлалын QR кодоор баталгаажуулах бөгөөд Монгол Улсын Стандарт MNS 6529:2015 "Татварын нэгдсэн системд ашиглах төлбөрийн баримтын ерөнхий шаардлага"-д заасан загварын дагуу бүртгэлийн машинаар хоёр хувь үйлдэнэ." заалтуудыг хэрэгжүүлж ажиллах, гэсэнтэй нийцээгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: Цахим баримтын бүрдэлгүй гүйлгээ гаргахгүй байх зөвлөмж хүргүүлэв.

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг төрийн аудитын байгууллагад 2024 оны 06 дугаар сарын 20 - ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс									
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн
Газрын төлбөр 14.5 мянган төгрөгийн татвар төлөөгүй өглөгтэй байна.	1	14.5			1	14.5						
Цахим баримт 33,581.5 мянган төгрөгөөр дутуу бүртгэсэн байна.	1	33,581.5					1	33,581.5				
Дүн	2	33,596.0			1	14.5	1	33,581.5				

Тав. Төсвийн захирагчийн ангиллаар аудитад хамрагдсан байдал ба санал дүгнэлтийн талаарх мэдээллийн нэгтгэл

№	Төсвийн захирагчийн ангилал	Байгууллага, нэгжийн тоо				Санал дүгнэлтийн хэлбэр			
		Аудитад хамрагдах	Үүнээс: Аудит хийсэн хэлбэр			Өөрчлөлтгүй	Хязгаарлалттай	Сөрөг	Дүгнэлт өгөхөөс татгалзсан
			Санал дүгнэлт гаргасан	Түүвэрт хамруулсан	Аудит хийгээгүй				
A	1	2	3	4	5	7	8	9	10
1	ТШЗ	1	1			1			
	НИЙТ	1	1			1			